Inbreng Pro3 bij de Begroting 2024

Sociaal, schoon en slim; dat zijn de vaste waarden van Pro3. En vanuit die waarden kijken we ook naar de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027. Met veel dank aan het college en de ambtelijke organisatie voor het werk dat hiervoor verzet is!

We zien een gezonde begroting voor 2024 met voldoende reserve om tegenvallers op te kunnen vangen. We zetten in op een sterke organisatie die in staat is goed uitvoering te geven aan zowel onze wettelijke taken als onze ambities. Ingaand op de vensters:

Sociaal
Pro3 heeft het vorige week gezegd en herhaalt het nu weer: Vrijwilligers zijn een onmisbare schakel in onze samenleving. En dat mag, nee dat moet gezien en gewaardeerd worden. En dan vindt Pro3 het belangrijk om naast de bekende, vormen van waardering zoals een jubileum of de dag van de vrijwilliger, ook de vrijwilligers herkend en erkend worden die zich kort of incidenteel inzetten. We vragen dan ook aan het college om daar samen met de verenigingen en stichtingen ruimte voor te vinden in het vrijwilligersbeleid.

Indexering van de Samen-Loont-Pas vinden wij een prima voorstel en zullen we steunen. De optie die de portefeuillehouder vorige week noemde om kinderen meer mogelijkheden te bieden om te sporten en mee te kunnen doen aan culturele activiteiten vindt Pro3 een mooie uitbreiding; dat juichen we van harte toe. Dat is des te belangrijker nu het voor steeds meer mensen moeilijk wordt om de eindjes aan elkaar te knopen.

Jeugdzorg heeft onze voortdurende aandacht. Jeugdbescherming Brabant (JBB) staat sinds kort niet langer meer onder toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Voor Pro3 is belangrijk dat de ontwikkelingen van de jeugdzorg in de regio goed in beeld blijven.

Een aandachtspunt voor Pro3 is de vervangende zorg voor mantelzorgers. Mantelzorgers staan in toenemende mate onder druk; voor velen is de combinatie van werk, gezin, mantelzorg niet meer op te brengen. We kijken dan ook uit naar een voorstel voor respijtzorg.

Schoon
Met het Actieplan duurzaamheid zetten we in op het realiseren van onze duurzaamheidsdoelstellingen. We doen dat natuurlijk in samenwerking met inwoners en partners zoals EcLoZ. Naast anders omgaan met energie is voor Pro3 een essentieel punt van aandacht hoe we omgaan met de razendsnelle klimaatveranderingen. De gevolgen daarvan raken ons ook lokaal. Pro3 vindt dat de gemeente en de inwoners goed voorbereid moeten zijn op de risico’s die we lokaal lopen. We moeten daarmee niet wachten tot we ermee geconfronteerd worden maar

juist ook preventief aan de slag. Welke risico's lopen we, waar zijn de grootste risico's te verwachten, en welke maatregelen kunnen worden ingezet?
Bij voorbeeld, in de begroting lezen we dat er in 2024 bluswaterputten worden aangelegd om te kunnen zorgen voor voldoende bluswater. Met de toenemende periodes van droogte geen overbodige maatregel. We horen echter dat brandpaden in de natuurgebieden slecht of niet toegankelijk zijn doordat het beleid van Natuurmonumenten is om deze niet vrij van begroeiing te houden, waardoor die paden overwoekerd raken. Dus er is meer nodig dan alleen het aanleggen van bluswaterputten. Wat kunnen we preventief doen, om die risico's te verkleinen? Op niveau van de gemeente, maar ook op niveau van de kernen, de wijken, en individuele inwoners. Ook dat hoort thuis in het actieprogramma duurzaamheid.

We zijn blij dat er plannen voor betaalbare woningen in uitvoering komen in 2024 zoals Park Wijtenburg en Vossenberg in Kaatsheuvel en het Van Lierpark in de kern Loon op Zand. Maar het is de vraag hoe we met de stijgende prijzen kunnen blijven zorgen voor betaalbare woningen. Op dit moment hanteren we bij nieuwbouwprojecten van meer dan 25 woningen de verdeling 30-40-30. Dat houdt in dat 40% midden-dure koopwoningen betreft tot maximaal € 355.000. In 2024 wordt dat zelfs € 390.000. Een bedrag waarmee een eigen woning, met de huidige rentestand, voor een heel veel mensen niet meer te betalen is. Zo wordt de kloof tussen sociale huur en midden-dure koop steeds groter en vallen steeds meer mensen tussen wal en schip. Om toch wat meer ruimte te houden voor specifieke doelgroepen zoals starters dienen we motie in om een differentiatie aan te brengen in de 40%, namelijk 5% met een maximum van € 255.000 en 35% tot 355.000.

Verder staat voor 2024 de huisvestingsverordening op de agenda. Voor Pro3 is het belangrijk dat met deze verordening grenzen worden gesteld aan de mogelijkheid voor investeerders om woningen in woonwijken op te kopen en er vervolgens arbeidsmigranten in te vestigen. Iets wat we op meerdere plekken in onze gemeente zien: een ééngezinswoning wordt bewoond door 10 arbeidsmigranten: shortstayers, maximaal 4 maanden en dan weer vervangen door nieuwe. Dus iedere vier maanden nieuwe buren in een veel te vol huis. Pro3 wil meer de regie voeren op bewoning en voorkomen dat woningen worden opgekocht voor verhuur of speculatie.
Eéngezinswoningen met huishoudens die geen gezin vormen, mogen niet door meer dan vijf volwassenen bewoond worden. Voor Pro3 moet dat dan gelden voor zowel bestaande als nieuwe situaties.

Over het onderhoud van openbaar groen, trottoirs en wegen hoort Pro3 veel klachten. Dat moet echt beter. Bij de behandeling van het raadsvoorstel over de Integrale beheersplannen openbare ruimte in december komen we hier zeker op terug.

Slim
We zien dat het steeds drukker wordt in de Duinen; het is dan ook een prachtig natuurgebied. Maar ook kwetsbaar. Om dit natuurgebied te beschermen en te

behouden, moeten we zorgen dat we toeristen in onze gemeente beter spreiden. Landschapspark Pauwels biedt daar zeker mogelijkheden voor, en ligt voor een flink deel in onze gemeente. Meer invloed op de ontwikkelingen in dat gebied betekent ook meer kansen voor onze ondernemers. Een win-win situatie. Zoals vorige week al aangekondigd, dienen we een motie in om enerzijds het natuurgebied Loonse en Drunense Duinen te beschermen tegen de steeds toenemende toeristische druk en anderzijds ons meer te verbinden aan Landschapspark Pauwels.

Inwoners betrekken bij de plannen van de gemeente is en blijft wat Pro3 betreft cruciaal. We kunnen onze inwoners alleen goed van dienst zijn, als we weten wat zij van ons vragen of nodig hebben. Dat er (nog) geen breed beleid op inwonersparticipatie is, vindt Pro3 dan ook een gemis.

In de Begroting 2024 worden doelen, streefwaarden en indicatoren gebruikt als richtpunten voor de te behalen resultaten. Dat gebeurt niet in alle gevallen. Bijvoorbeeld wordt op blz. 23 bij het volkshuisvestingsprogramma gesproken over “Zorgen voor voldoende – betaalbare en duurzame – huisvesting in onze drie kernen…”. Voor de controlerende functie van de Raad is het beter deze doelen te formuleren in de vorm van meetbare indicatoren. Daarmee is het voor de Raad mogelijk bij de Jaarrekening 2024 te zien of de beoogde doelen bereikt zijn. Pro3 is blij met de toezegging van de portefeuillehouder om dit vraagstuk komend jaar samen met de ambtelijke organisatie en het auditcomité aan te pakken.

In de meerjarenraming zien we vanaf 2026 een negatief resultaat. Hoe de plannen vanuit Den Haag echt zullen uitpakken, weten we pas na de verkiezingen. We moeten daarom niet afwachten maar het komende jaar echt keuzes maken, zodat we goed voorbereid zijn op wat er op ons afkomt.

We willen afsluiten met een punt dat iedereen aangaat: mensenrechten. De mensenrechten staan wereldwijd onder druk en ook in Nederland zijn mensenrechten niet altijd vanzelfsprekend. Pro3 wil aandacht vragen voor de gelijkwaardigheid van alle mensen, en we doen dat met een motie over de Mensenrechtenvlag. Deze vlag zal in veel gemeente uithangen op 10 december, de Dag voor de Rechten van de Mens. De vlag legt de nadruk op wat mensen met elkaar gemeen hebben, ons DNA. De vlag symboliseert dit met een DNA streng. In de motie verzoeken we het college de Mensenrechtenvlag aan te schaffen en uit te hangen op 10 december.